

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 6P/112/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8415208195
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 08. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bohuslav Majerniček
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2016:8415208195.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok v konaní pred sudcom JUDr. Bohuslavom Majerničkom v právnej veci starostlivosti súdu o mal. deti: K. T., V.. XX.X.XXXX D. R.D.L. T., V.. X.X.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok, deti rodičov: matky R.I. T., V.. X.XX.XXXX, P. L. XXX D. N. L. T., V.. XX.XX.XXXX, P. C.. X. R. XXX/X, L., na návrh matky o zvýšenie výživného pre maloleté deti, t a k t o

rozhodol:

I. Súd z v y š u j e výživné otca určené mu rozsudkom Okresného súdu Kežmarok č. k. 5P/221/2013-24 zo dňa 7.11.2013 na maloletého Lukáša zo sumy 50,- eur na sumu 80,- eur mesačne a na maloletého Miroslava zo sumy 30,- eur na sumu 50,- eur mesačne. U oboch detí od 1.11.2015 do budúca, ktoré je otec povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred do rúk matky.

II. Súd z a p o č í t a v a otcovi sumu 400,- eur ako splnené výživné otca za dobu od 1.11.2015 do 31.7.2016 pre maloletého Lukáša a súd z a p o č í t a v a otcovi sumu 240,- eur ako splnené výživné otca na maloletého Miroslava za obdobie od 1.11.2015 do 31.7.2016 a z a v ä z u j e otca zaplatiť matke zaostalé výživné za rovnaké obdobie na maloletého Lukáša v sume 270,- eur a na maloletého Miroslava v sume 180,- eur, spolu 450,- eur, ktoré je otec povinný zaplatiť matke v štyroch splátkach do 12-tich mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku pod hrozbou straty výhody splátok.

III. V prevyšujúcej časti súd návrh matky z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Návrhom zo dňa 16.11.2015 podaným na tunajšom súde dňa 23.11.2015 sa matka maloletých detí domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd zvýšil výživné pre maloleté deti, a to pre maloletého Lukáša zo sumy 50,- eur mesačne na sumu 100,- eur mesačne od 1.11.2015 a pre maloletého Miroslava zo sumy 30,- eur mesačne na sumu 60,- eur mesačne od 1.11.2015. Matka v návrhu uviedla, že posledná úprava výživného k maloletým deťom bola vykonaná rozsudkom Okresného súdu Kežmarok č. k. 5P/221/2013-24 zo dňa 7.11.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 19.11.2013. Týmto rozsudkom bol otec zaviazaný prispievať na výživu maloletého Lukáša sumou 50,- eur mesačne a na výživu maloletého Miroslava sumou 30,- eur mesačne, spolu 80,- eur mesačne. Maloletý Lukáš nastúpil od 1.9.2015 na Strednú odbornú školu v Kežmarku, pričom sa podstatne zvýšili náklady na jeho štúdium, kde je potrebné zakúpiť učebnice, školské pomôcky, pracovnú obuv a oblečenie na prax v hodnote cca 80,- eur, taktiež sa zvýšili náklady na ošatenie a hygienické potreby. V škole maloletý Lukáš platí stravné vo výške 25,- eur mesačne, cestovné ho stojí cca 20 - 25 eur mesačne, nakoľko chodí na prax aj po iných mestách a dedinách v okrese Kežmarok. Maloletý Miroslav navštevuje Základnú školu vo Vrbove, tiež cestuje do školy autobusom, cestovné ho stojí cca 10 - 15 eur mesačne. Na začiatku školského roka sa uhrádzalo na školské pomôcky, potreby, triedny fond, ZRPŠ v sume cca 50,- eur. Taktiež sa u maloletého Miroslava zvýšili náklady na ošatenie. K návrhu matka priložila potvrdenie o návšteve školy maloletým Lukášom.

2. Uznesením č. k. 6P/112/2015-11 zo dňa 11.7.2016 súd ustanovil maloletým deťom na zastupovanie v konaní kolízneho opatrovníka, konkrétne Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania a listinnými dôkazmi, a to oboznámením sa najmä s návrhom matky, s potvrdeniami rodičov o ich príjme a s obsahom spisu tunajšieho súdu sp. zn. 5P/221/2013.

4. Z potvrdenia otca o príjme za mesiace január až jún 2016 súd zistil, že otec je zamestnaný v obchodnej spoločnosti B. T..I..N.. T. T.E. C.. T. XXX/XX, Q. a jeho priemerný mesačný príjem je vo výške XXX,XX F..

5. Z potvrdenia matky o príjme za mesiace január až jún 2016 mal súd za preukázané, že matka je zamestnaná v obchodnej spoločnosti Y. X. D..T., T. T. T. A. XX, Q. a jej priemerný mesačný príjem je vo výške XXX,XX F..

6. Na pojednávaní konanom dňa 4.8.2016 matka vypovedala, že trvá na podanom návrhu v celom rozsahu, pretože od poslednej úpravy výživného sa úmerne veku nároky detí zvýšili, starší syn ukončil 1. ročník strednej školy. Mladší syn nastúpi do 5. ročníka základnej školy. Starší syn sa učí v odbore mechanizátor poľnohospodárskych strojov, matka mu musela kúpiť montérky, knihy, učebnice, teplé oblečenie, čím mala zvýšené výdavky. Starší syn denne dochádza autobusom do školy, cesta stojí 0,60 eur, keďže prax ma aj v iných mestách, musí si tiež platiť cestu, stravuje sa v škole. Mladší syn navštevuje Základnú školu vo Vrbove, denne cestuje autobusom a späť. Stravuje sa doma. Deti nemajú žiadne krúžky, ktoré by sa platili. Deti spolu s matkou žijú v rodinnom dome rodičov matky, matka prispieva na domácnosť 60,- eur mesačne. Matka pracuje L. Y. X. L. Q. s príjmom okolo 500,- eur mesačne, mesačne spláca stavebné sporenie 37,- eur, internet 25,- eur a telefón. Keďže otec neplatil výživné, matka podala trestné oznámenie na políciu, teraz má otec dlh len za jeden mesiac.

7. Otec s podaným návrhom nesúhlasil z dôvodu, že nemá dostatočne vysoký príjem, aby mohol platiť navrhované výživné. Od poslednej úpravy mu pribudla vyživovacia povinnosť k synovi L., V. X.XX.XXXX, s jeho matkou v súčasnej dobe nežije v spoločnej domácnosti, avšak od budúceho mesiaca budú spolu žiť, pretože sa sťahuje do Popradu. V súčasnej dobe žije sám v jednoizbovom byte v Ľubici, kde platí nájom 140,- eur a za elektriku 20,- eur, spláca 2 pôžičky, mesačne VÚB 30,- eur a stavebné sporenie 37,- eur mesačne. Je zamestnaný vo firme B. D..T.. L. Q., kde zarába okolo 500,- eur mesačne. V Poprade bude bývať v mestskom 1-izbovom byte, kde v súčasnej dobe už žije matka jeho najmladšieho syna. Nájom bude vo výške 175,04 eur, za elektriku 40,- eur a za RTV 4,64 eur, za internet 17 eur mesačne. Družka otca poberá rodičovský príspevok 200,- eur mesačne.

8. Kolízny opatrovník na pojednávaní konanom dňa 4.8.2016 sa pripojil v celom rozsahu k návrhu matky.

9. Vykonaným dokazovaním, najmä výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa s obsahom celého spisu ako aj spisu tunajšieho súdu sp. zn. 5P/221/2013 a listinnými dôkazmi mal súd zistený nasledujúci skutkový stav:

Naposledy bola vyživovacia povinnosť otca k maloletým deťom upravená rozsudkom Okresného súdu Kežmarok č. k. 5P/221/2013-24 zo dňa 7.11.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 19.11.2013. Týmto rozsudkom súd schválil rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej bol otec zaviazaný prispievať na výživu maloletého Lukáša mesačne sumou 50,- eur a na výživu maloletého Miroslava mesačne sumou 30,- eur. Súd pri schvaľovaní dohody rodičov o výživnom vychádzal z toho, že maloleté deti bývali spolu s matkou u jej rodičov, kde matka prispievala mesačne 50,- eur na domácnosť, matka bola zamestnaná s mesačným príjmom okolo 505,- eur, maloletý Lukáš bol vo veku 13 rokov, navštevoval 8. ročník O. Š. L. L., výdavky maloletého súviseli s cestovaním do školy, zakupovaním školských pomôcok, stravovaním, ošatením a maloletý Miroslav bol vo veku 7 rokov, navštevoval X. I. O. Š. L. L. a jeho výdavky súviseli rovnako s cestovaním do školy, zakupovaním školských pomôcok, stravovaním, ošatením a navyše mal zvýšené náklady súvisiace s jeho zdravotným stavom, nakoľko je alergik a otec v tom čase býval sám v byte, pričom jeho mesačné výdavky na bývanie boli v sume cca 228,90 eur, bol zamestnaný s mesačným príjmom cca 440,- eur a nemal inú vyživovaciu povinnosť. Toho času obe maloleté deti bývajú spolu s matkou u jej rodičov v rodinnom dome, pričom matka na domácnosť prispieva 60,- eur mesačne. Matka je zamestnaná s čistým mesačným príjmom cca 532,72 eur, má vyživovaciu povinnosť iba k maloletému Lukášovi a maloletému Miroslavovi. Otec je zamestnaný s čistým mesačným príjmom 619,11 eur a býva toho času sám v jednom izbovom byte, jeho mesačné výdavky sú vo výške cca

227,- eur, ale čoskoro sa presťahuje k svojej partnerke do jednoizbového bytu v Poprade, kde mesačné výdavky budú vo výške cca 236,80 eur plus pôžičky a strava, pričom jeho partnerka poberá rodičovský príspevok vo výške cca 200,- eur mesačne. Otec má od 6.10.2015 vyživovaciu povinnosť aj k ďalšiemu synovi Vladimírovi. V septembri 2015 maloletý K. (XX,X I.) V. V. T. N. Š. L. Q., N. R. Y. T., úspešne ukončil 1. ročník. Maloletý R. (XX I.) nastúpi v septembri na 2. stupeň základnej školy. Výdavky detí súvisia predovšetkým so vzdelávaním, stravovaním, bývaním, ošatením a cestovaním do školy.

10. Podľa § 121 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

11. Podľa § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

12. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

13. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

14. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

15. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

16. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

18. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

19. Odôvodnené potreby oprávneného (maloletého dieťaťa) zahŕňajú jednak potreby základné: stravovanie, ošatenie, hygiena, školské výdaje, cestovné do školy, pomerná časť nákladov za bývanie, náklady za zdravotnícku starostlivosť a pod., ako aj potreby v širšej miere prispievajúce k rozvoju osobnosti mladého človeka: kultúra, šport, mimoškolské aktivity, záujmy, záľuby, prázdninové pobyty, atď., to všetko primerané veku.

20. Schopnosti a možnosti povinného (rodiča) sú dané nielen jeho preukázanými zárobkovými pomermi, ale tiež všetkými ďalšími príjmami, najvyššie dosiahnutým vzdelaním, praxou, odbornosťou, pracovným zaradením, rozsahom a druhom vykonávanej pracovnej aktivity, vekom, zdravotným stavom, počtom vyživovacích povinností.

21. Matka navrhla otca zaviazat' povinnosťou prispievať na výživu maloletého Lukáša zvýšeným výživným vo výške 100,- eur mesačne od 1.11.2015 a na výživu maloletého Miroslava zvýšeným výživným vo výške 60,- eur mesačne od 1.11.2015. Otec nesúhlasil. Kolízny opatrovník sa pripojil k návrhu matky.

22. V zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení je základnou podmienkou prípustnosti zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom zmena, ktorá nastala v skutočnostiach predstavujúcich podklad vydania pôvodného rozhodnutia, pričom však musí ísť o zmenu zásadného a trvalého charakteru. Takouto zmenou môže byť podstatne vyšší vek dieťaťa, jeho nástup do školy, zvýšenie alebo zníženie zárobku niektorého z rodičov, zmena počtu nimi vyživovaných osôb a podobne.

23. Od posledného rozhodnutia o výživnom na strane matky došlo k zmene pomerov, nakoľko sa zvýšil jej priemerný mesačný príjem zo sumy 505,- eur na sumu 532,72 eur. Na strane otca došlo k zmene pomerov v tom zmysle, že mu pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť, avšak jeho priemerný mesačný príjem sa zvýšil zo sumy 440,- eur na sumu 619,11 eur. Za uplynulú dobu však nastala podstatná zmena pomerov na strane maloletých detí. U oboch detí od posledného rozhodnutia o výživnom v dôsledku ich fyzického a psychického vyspievania (sú staršie) narástli celkové výdaje spojené s ich výživou, ošatením, kultúrnym a spoločenským vyžitím. Maloletý Lukáš (16,5 roka) zároveň ukončil základnú školu a v septembri 2015 sa stal stredoškólakom. Nástupom Lukáša na strednú školu sa matke zvýšili aj výdavky súvisiace so vzdelávaním maloletého, keďže študijné pomôcky a učebnice stredoškólaka sú jednoznačne nákladnejšie ako žiaka 2. stupňa základnej školy a navyše maloletému pribudli aj nové výdavky, a to za pracovné oblečenie a obuv na povinnú prax, ktoré maloletý v čase navštevovania základnej školy nemal. U maloletého Miroslava (10 rokov) sa taktiež zvýšia aj jeho odôvodnené potreby súvisiace so vzdelávaním a to v septembri 2016 nástupom na 2. stupeň vzdelávania na základnej škole.

24. Súd uznal nárok maloletých detí na vyššie výživné ako opodstatnený v dôsledku popísanej zmeny pomerov. Za primerané zvýšenie výživného vo vzťahu ku všetkým v konaní preukázaným skutočnostiam súd považoval u maloletého Lukáša sumu 80,- eur mesačne a u maloletého Miroslava sumu 50,- eur mesačne, nakoľko vyššie výživné presahuje toho času reálne možnosti a schopnosti otca, preto súd návrh matky v prevyšujúcej časti zamietol. Rozdielna výška výživného pre maloleté deti je daná ich rôznym vekom a s ním súvisiacimi odôvodnenými potrebami.

25. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

26. Podľa § 2 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

27. Podľa § 217 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) ak ide o opakujúce sa dávky alebo splátky, možno uložiť povinnosť i na plnenie dávok alebo splátok, ktoré sa stanú splatnými až v budúcnosti.

28. Podľa § 232 ods. 4 CSP ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

29. Súd priznal zvýšené výživné pre maloleté deti späťne od 1.11.2015, nakoľko od toho dňa došlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletých detí súvisiacej s ich vekom a u maloletého Lukáša i so vzdelávaním. Zvýšením výživného vzniklo otcovi dlžné výživné pre maloletého Lukáša za obdobie od novembra 2015 (vrátane) do júla 2016 (vrátane) v celkovej sume 270,- eur $(80,- \text{ eur} - 50,- \text{ eur}) \times 9$ mesiacov/ a dlžné výživné pre maloletého Miroslava za obdobie od novembra 2015 (vrátane) do júla 2016 (vrátane) v celkovej sume 180,- eur $(50,- \text{ eur} - 30,- \text{ eur}) \times 9$ mesiacov/, t.j. spolu dlžné výživné predstavuje suma 450,- eur, ktorú súd otcovi povolil splatiť v štyroch splátkach do dvanástich mesiacov odo dňa právoplatnosti rozsudku až do úplného vyrovnania dlžnej sumy pod stratou výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej splátky. Súd pristúpil k povoleniu splátok dlžného výživného s ohľadom na jeho výšku a príjmové pomery otca. Zároveň súd započítal otcovi sumu 400,- eur ako splnené výživné otca za dobu od 1.11.2015 do 31.7.2016 pre maloletého Lukáša (50,- eur x 8 mesiacov, nakoľko jeden mesiac má otec dlh na výživnom) a sumu 240,- eur ako splnené výživné otca na maloletého Miroslava

za obdobie od 1.11.2015 do 31.7.2016 (30,- eur x 8 mesiacov, nakoľko jeden mesiac má otec dlh na výživnom).

30. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

31. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

32. Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

33. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia tak, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko si náhradu trov konania účastníci ani neuplatnili.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok, písomne, trojmo. (§ 355 ods. 1 CSP)

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka a čo sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. (§ 127 a § 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolanie. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.. (§ 62 ods. 2 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1995/233/>> o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti. Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na nariadenie súdneho výkonu rozhodnutia.